

Arengustrateegia Pärnumaa 2030+ seire

Pärnumaa Omavalitsuste Liidu augustiseminar

29.08.2018, Lëpanina

Urmas Kase,

maakondliku arendustegevuse nõunik

regionaalhaldusosakond

Rahandusministeerium

urmas.kase@fin.ee

Väärtused

- 1) Mentaalsed väärtused – avatus, hoolivus, järjekindlus, osalus, koostöö, roheline mõtteviis.

Eesti Vabariigi põhiseaduse preambula: Kõikumatus usus ja vankumatus tahtes kindlustada ja arendada riiki, ...mis peab tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade.

906 352 126 77 52 45

- 2) Materiaalsed väärtused – maa, meri.

Eesti Vabariigi põhiseadus, I ptk, § 5. Eesti loodusvarad ja loodusressursid on rahvuslik rikkus, mida tuleb kasutada säästlikult.

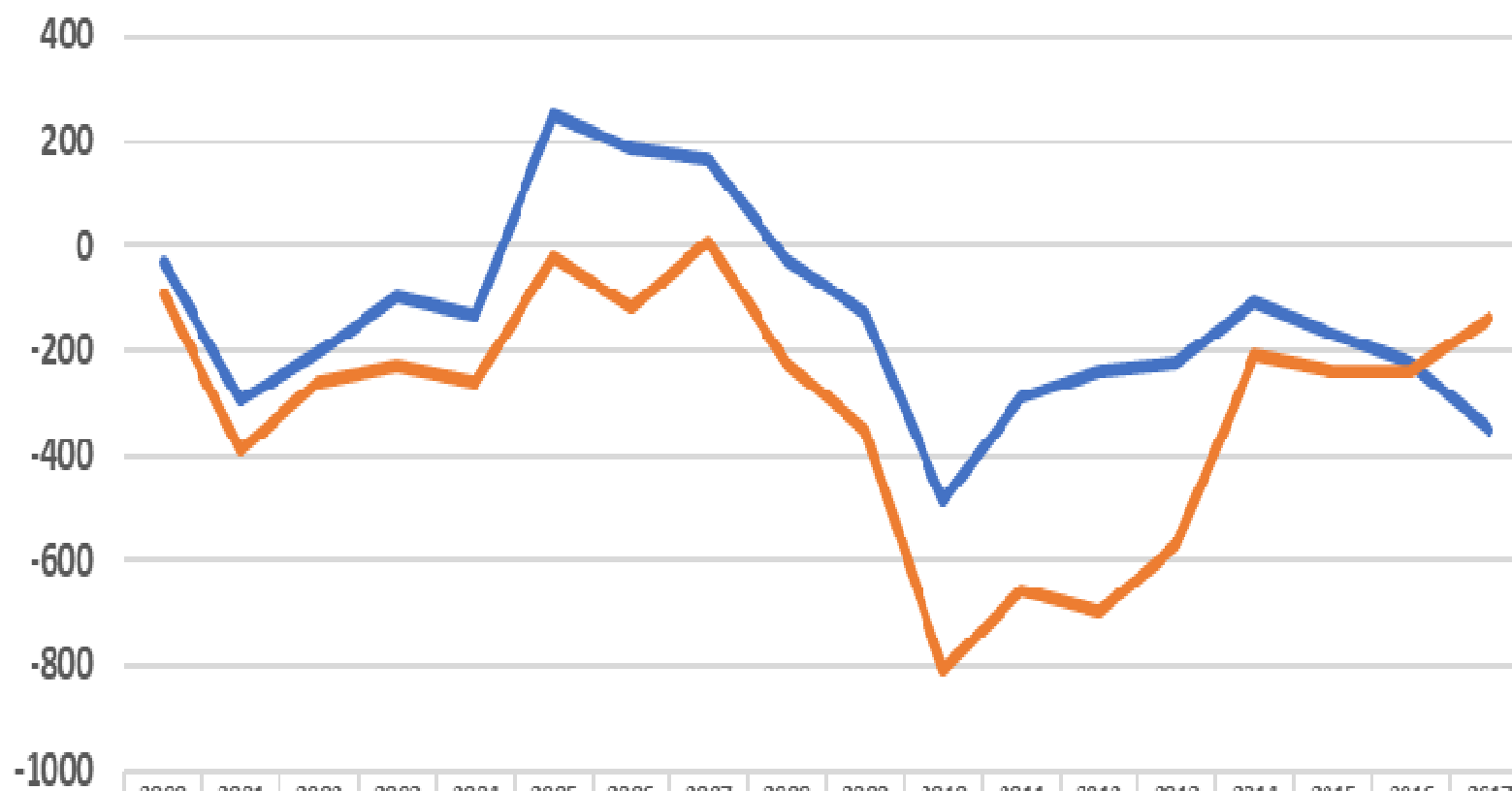
Arenguseire 1

Arendustegevuse eesmärgid, täitmise tulemusnäitajad ja nende sihtväärtused – ajahorisont 2035+

Inimareng:

Mõõdetavad indikaatorid ja soovitavad tulemusväärtused

- Rändesaldo: **positiivne** (2009. a – negatiivne (-349);
2013. a – negatiivne (-573); 2017. a – negatiivne (-136))

PÄRNU MAAKOND

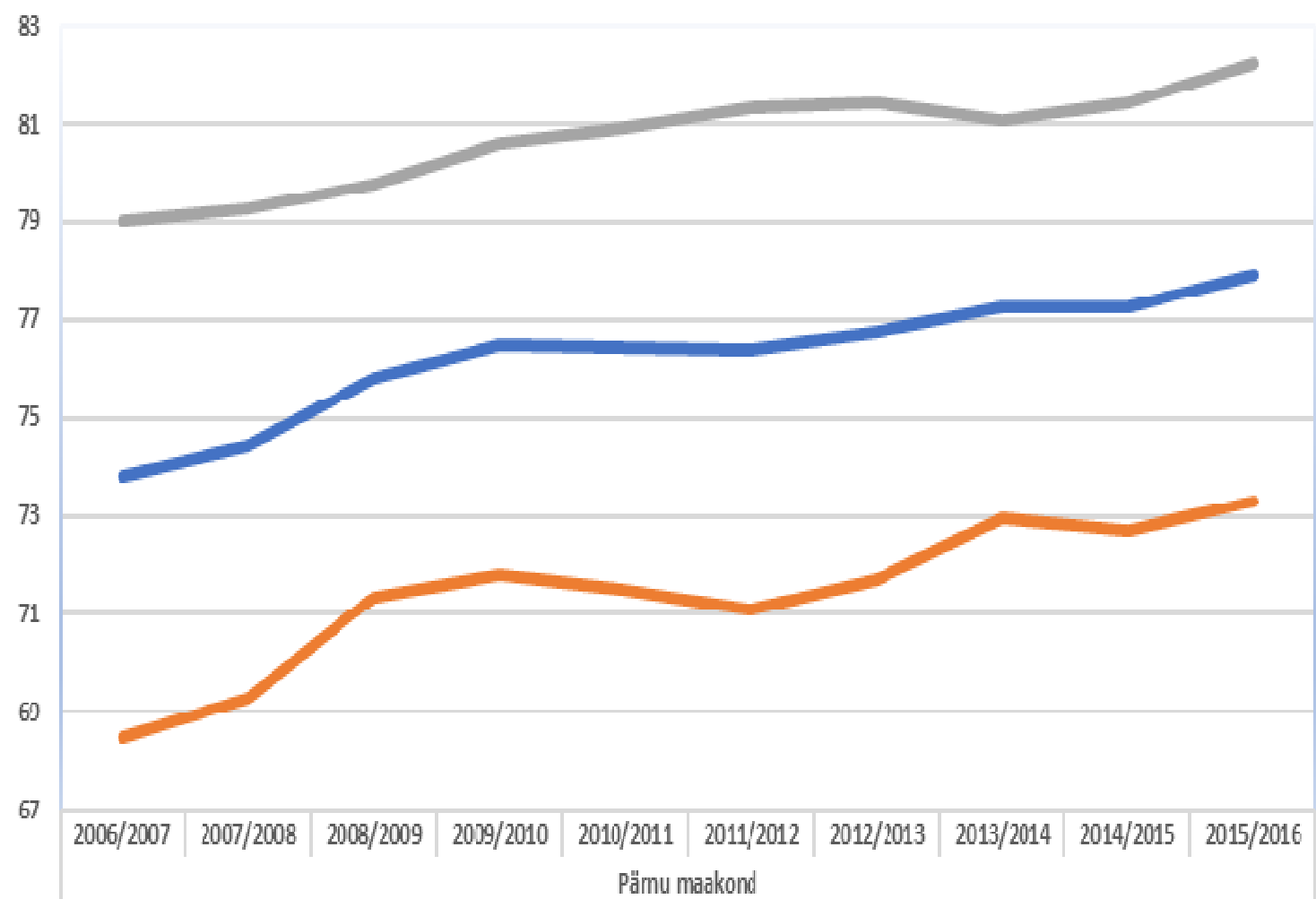
Välisränne	-59	-93	-54	-132	-125	-270	-306	-155	-198	-223	-321	-365	-457	-348	-100	-72	-15	212
Siseränne	-34	-294	-205	-96	-133	251	187	165	-24	-126	-486	-290	-239	-225	-107	-167	-225	-348

Aasta

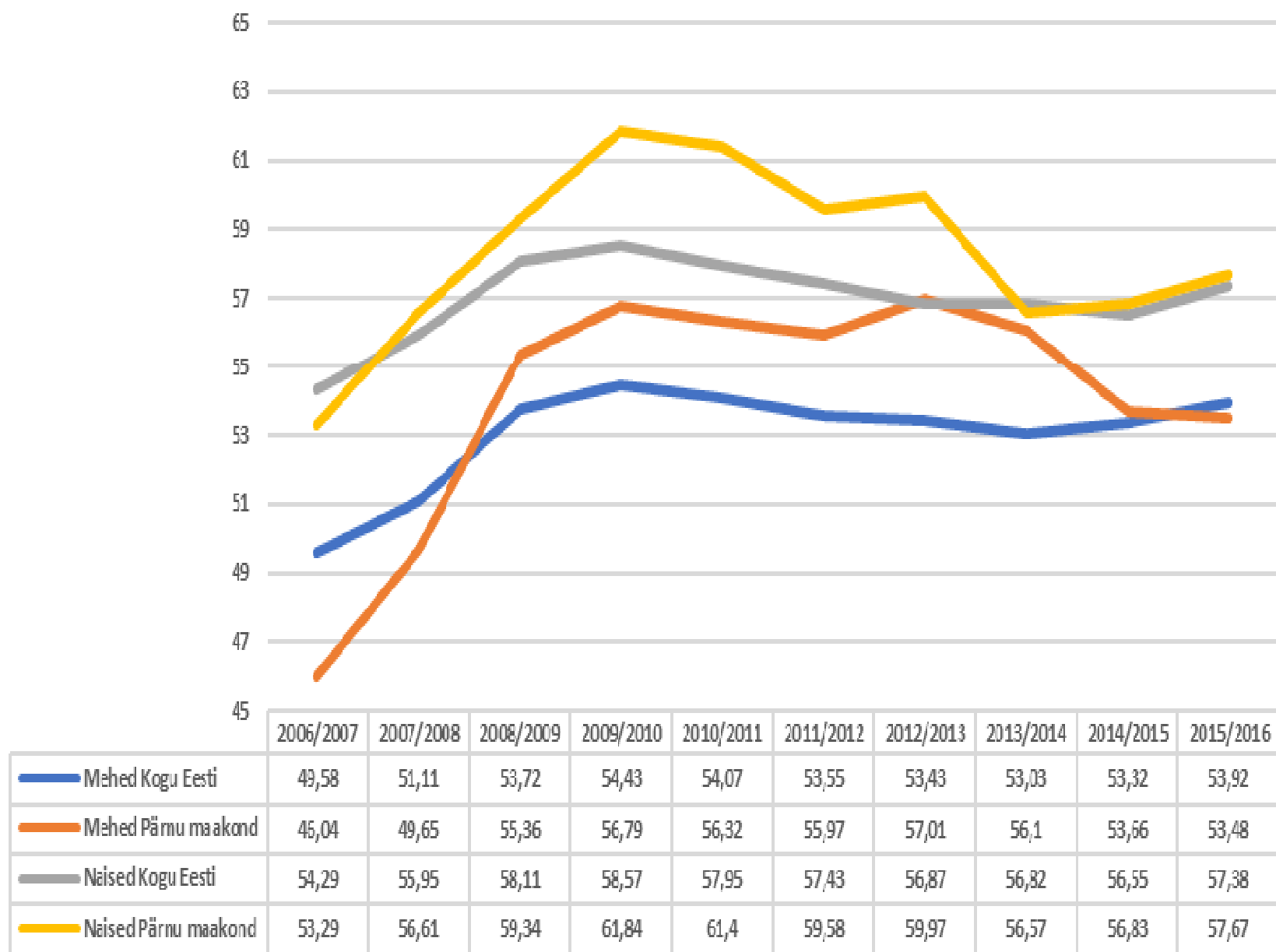
Arenguseire 2

Mõõdetavad indikaatorid ja soovitud tulemusväärtused

- Meeste keskmine oodatav eluiga: 76 aastat (2008/2009 .a – 71 aastat, 2012/2013. a – 72 aastat, 2015/2016. a – 73 aastat)
- Naiste keskmine oodatav eluiga: 85 aastat (2008/2009. a – 80 aastat, 2012/2013. a – 81 aastat, 2015/2016. a – 82 aastat)
- Meeste tervena elada jäänud aastad sünnimomendil: 58 aastat (2009/2010.a – 56,79 aastat, 2015/2016. a – 53,48 aastat)
- Naiste tervena elada jäänud aastad sünnimomendil: 61 aastat (2009/2010. a – 61,84 aastat, 2015/2016. a – 57,67 aastat)

Mehed ja naised	73,83	74,45	75,85	76,48	75,43	76,37	76,76	77,27	77,24	77,94
Mehed	68,47	69,3	71,37	71,84	71,5	71,1	71,73	72,94	72,68	73,33
Naised	79,01	79,27	79,79	80,59	80,9	81,31	81,44	81,06	81,42	82,24

Arenguseire 3

Möödetavad indikaatorid ja soovitavad tulemusväärtused

- Noorte õpetajate (alla 30. a) osakaal haridusasutustes: vähemalt Eesti keskmisel tasemel (2009.-2010. õa – Pärnumaal 6,4% ja Eestis 12,0%; 2013.-2014. õa – Pärnumaal 4,8% ja Eestis 8,8%; 2017.-2018. õa – Pärnumaal 6,4% ja Eestis 9,2%)
- Muuseumide arv ja nende külastatavus: kasvanud (2009.a. 12 muuseumi, 65 tuh külastajat): 2013.a. – 13 muuseumi, 114 tuh külastajat
- Laulu- ja tantsupidudel osalevate Pärnumaa kollektiivide ja inimeste arv: kasvanud (2009. a osales 159 kollektiivi 2595 inimesega; 2014. a 98 kollektiivi 2675 inimesega)
- Kihnu elanike kui kultuurikandjate arv: kasvanud (2010. a – 484 elanikku, 2014. a – 510 elanikku, 2018. a – 685 elanikku)

Arenguseire 4

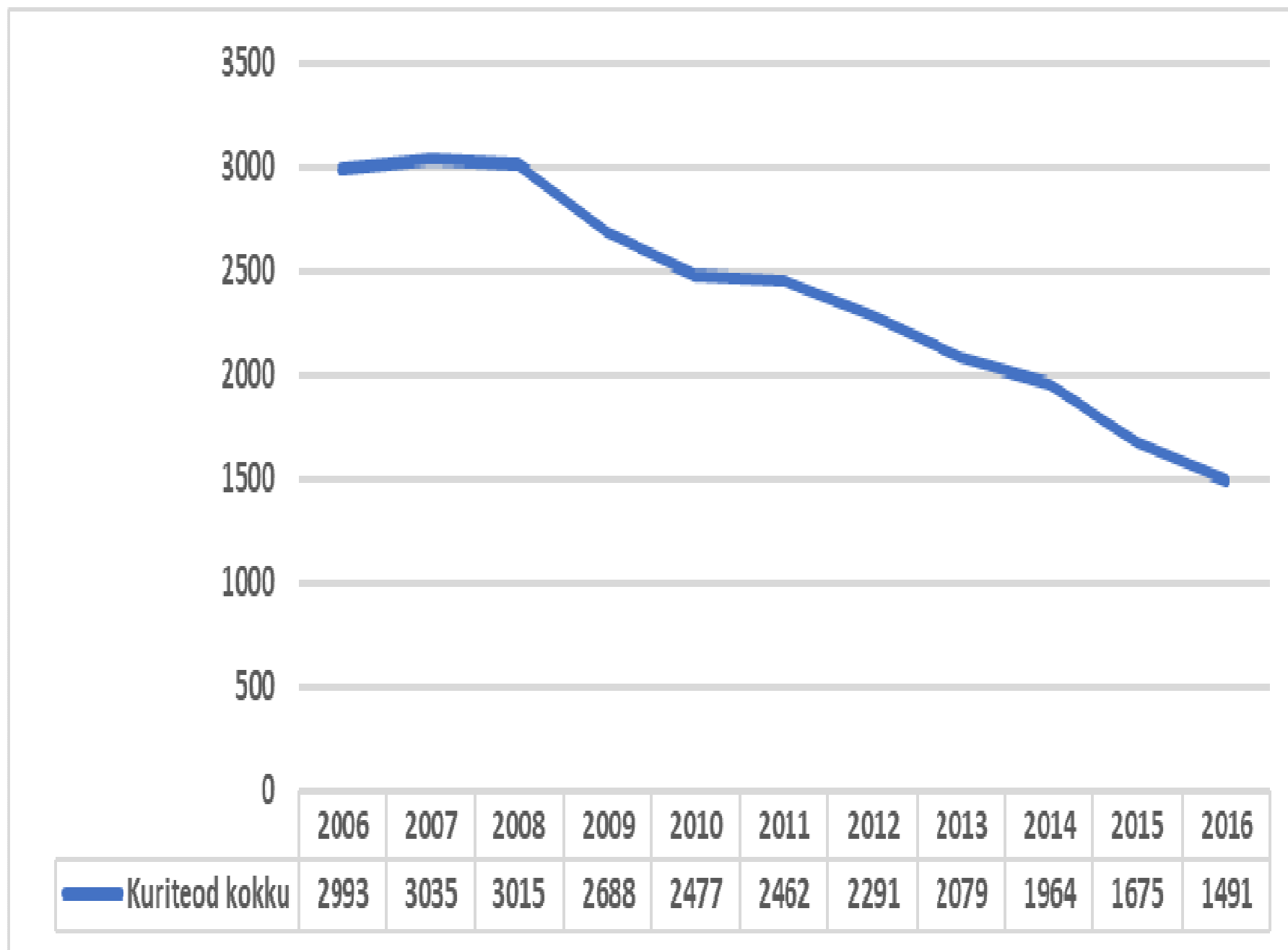
Mõõdetavad indikaatorid ja soovitud tulemusväärtused

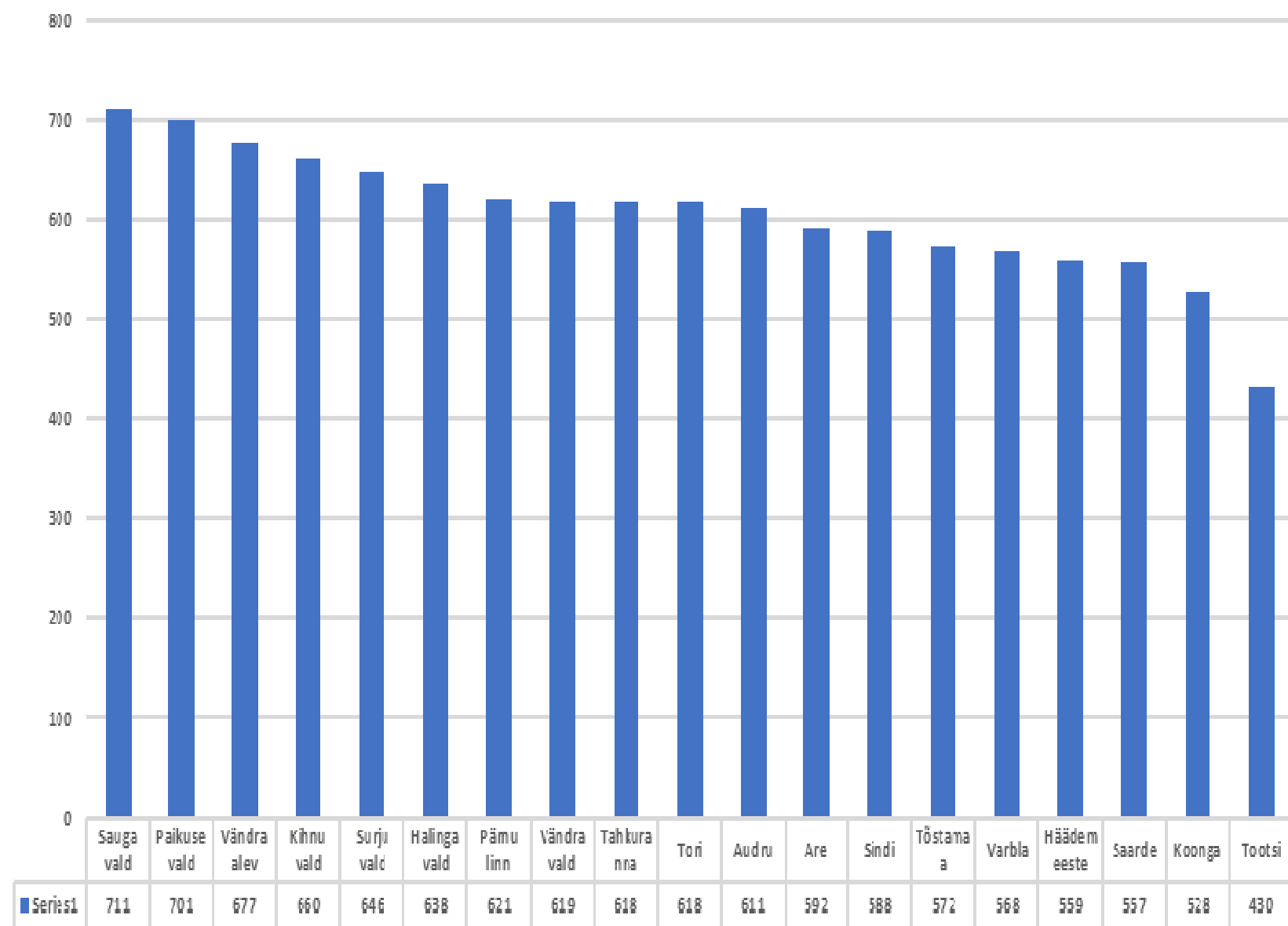
- Teater Endla etenduste ja külastajate arv: **kasvanud** (2009.a. 166 sündmust, 56 338 külastajat): 2012.a. – 338 etendust, 83 527 külastajat
- Pärnu kontserdimaja sündmuste ja külastajate arv: **kasvanud** (2009. a 166 sündmust 56 338 külastajaga; 2013.a 160 sündmust 59 701 külastajaga; 2017. a 187 sündmust 80 727 külastajaga)

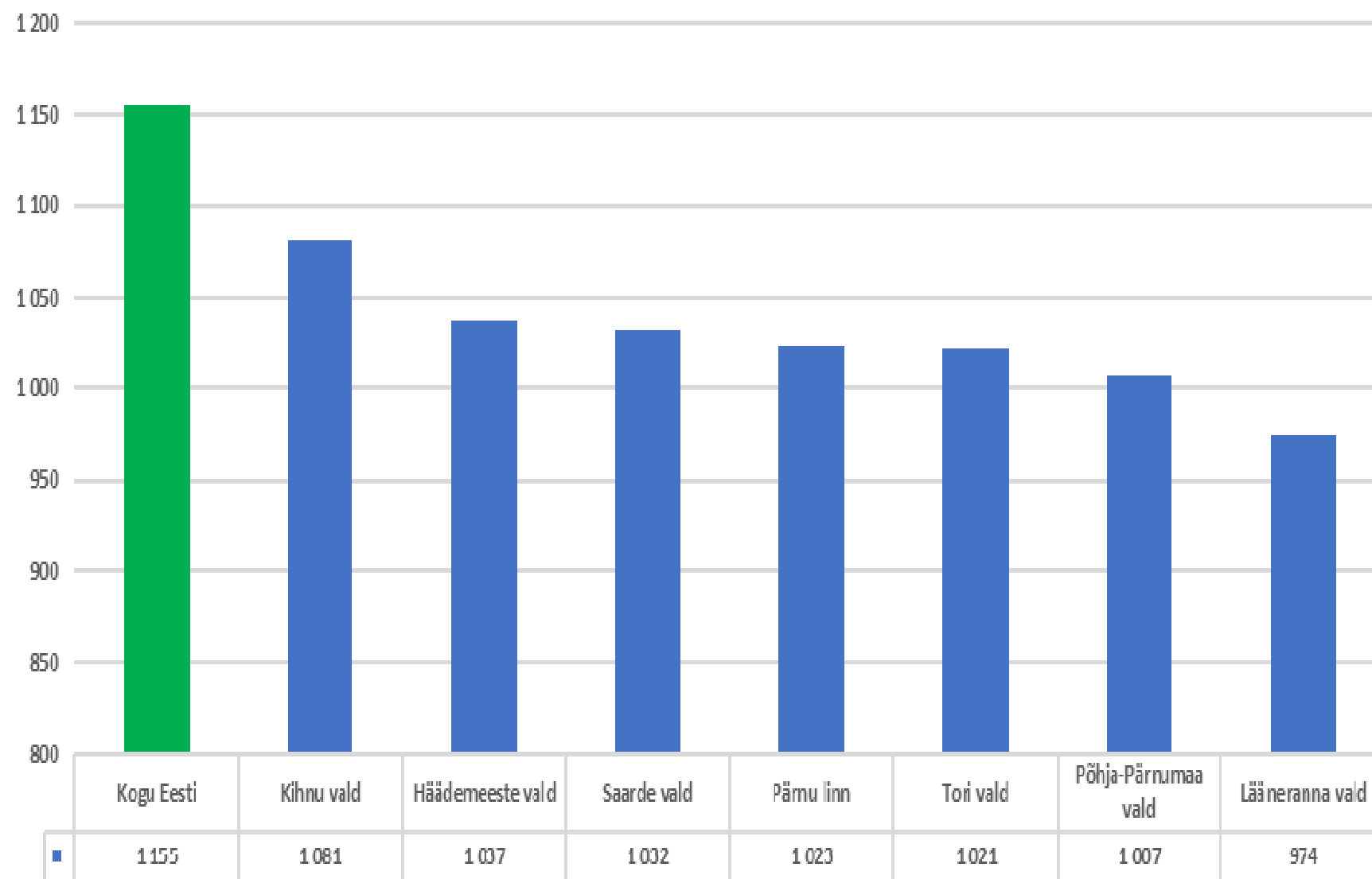
Arenguseire 5

Mõõdetavad indikaatorid ja soovitud tulemusväärtused

- Registreeritud kuritegude arv: vähenenud (2009.a. 2688 registreeritud kuritegu; 2013.a. – 2079 registreeritud kuritegu; 2016. a – 1491 registreeritud kuritegu)
- Töötuse määr: <5% (2010. a – 14,2%; 2013. a – 7,8%; 2017. a – 5,4%)
- Sissetulekute erinevused (füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse elaniku kohta) KOV-de vahel: mitte enam kui 15% (2010. a – 34%, 2013. a -35%, 2017. a – 40%) vs palgatöötajate kuukeskmise brutotulu (2017. a – 10%)

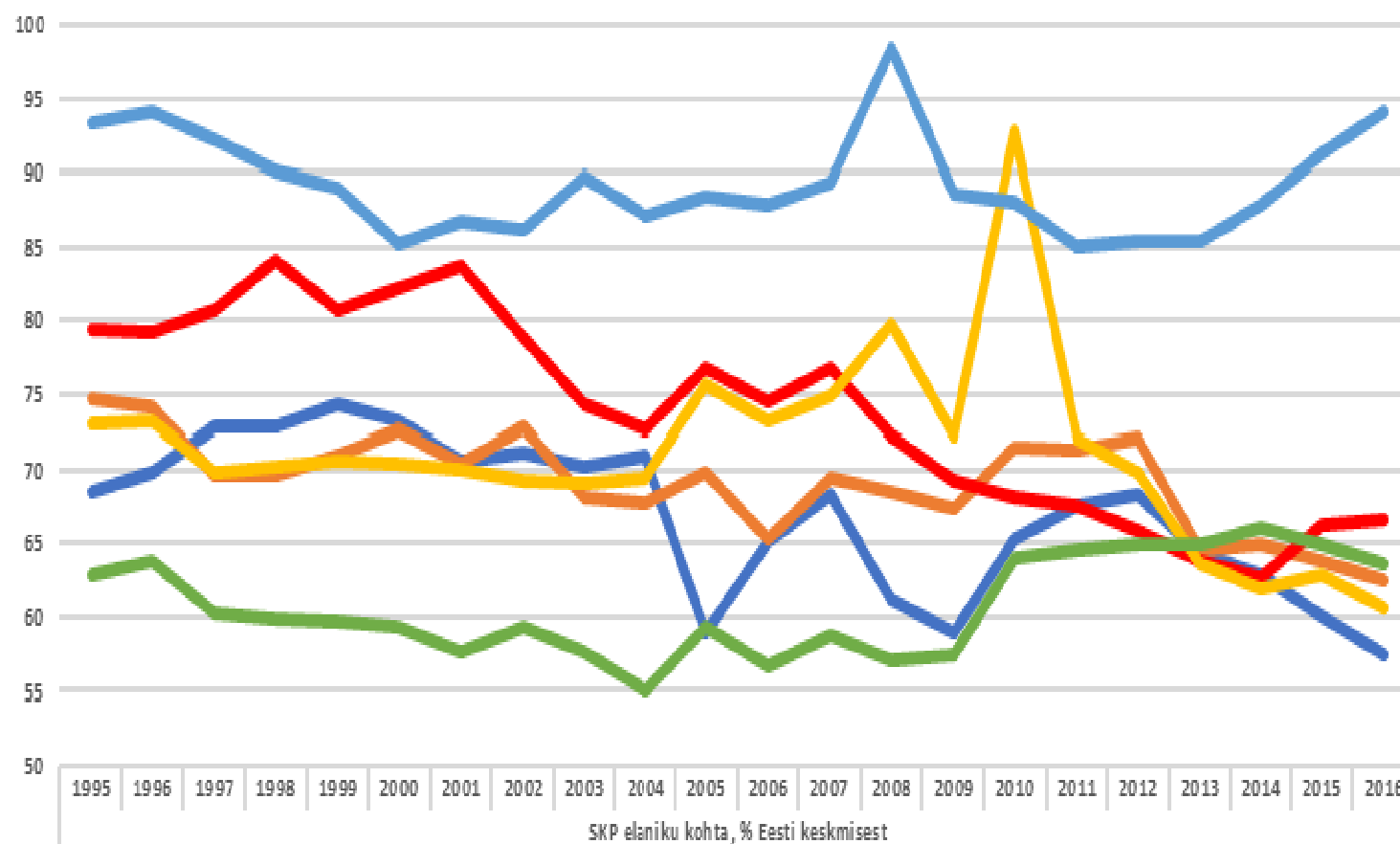

Arenguseire 6

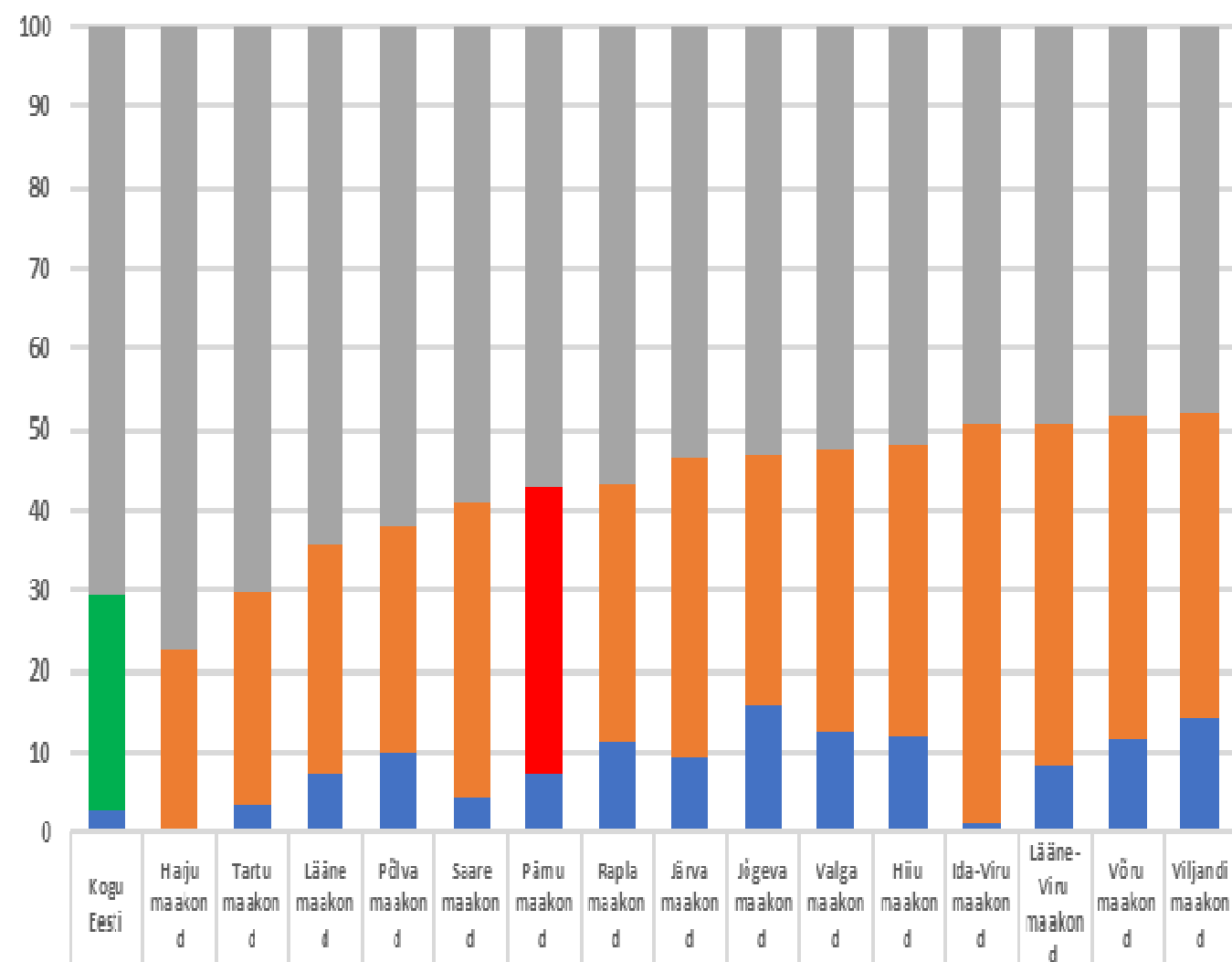
Majandusareng:

Mõõdetavad indikaatorid ja soovitud tulemusväärtused

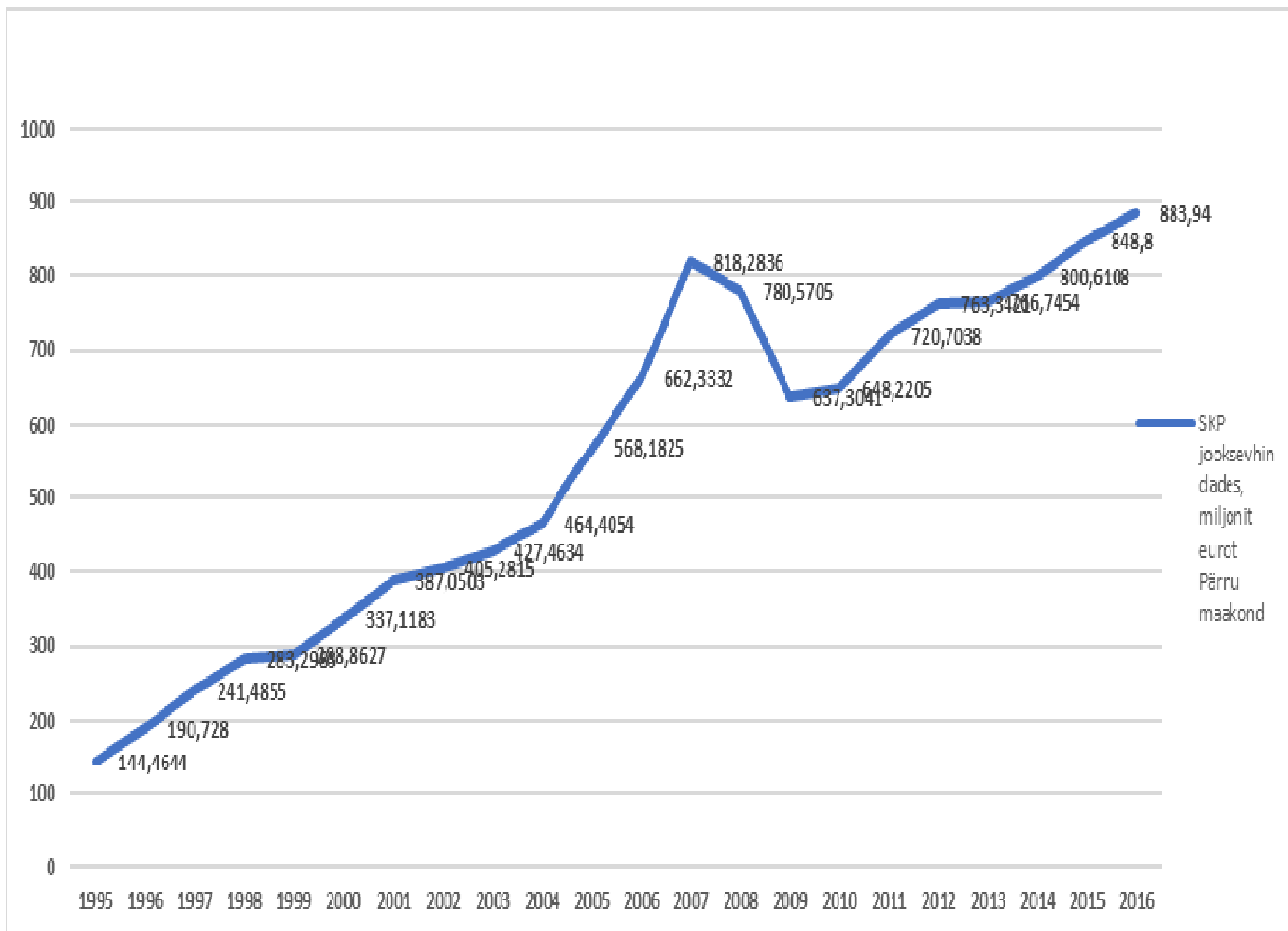
- Pärnumaa regionaalne SKP arvestuses elaniku kohta:
enamvähem samal tasemel Tartumaa keskmisega
(2007. a – 86% Tartumaa tasemest ja 77% Eesti keskmisest, 2013. a – 75% Tartumaa tasemest ja 64% Eesti keskmisest; 2016. a – 71% Tartumaa ja 67% Eesti keskmisest)

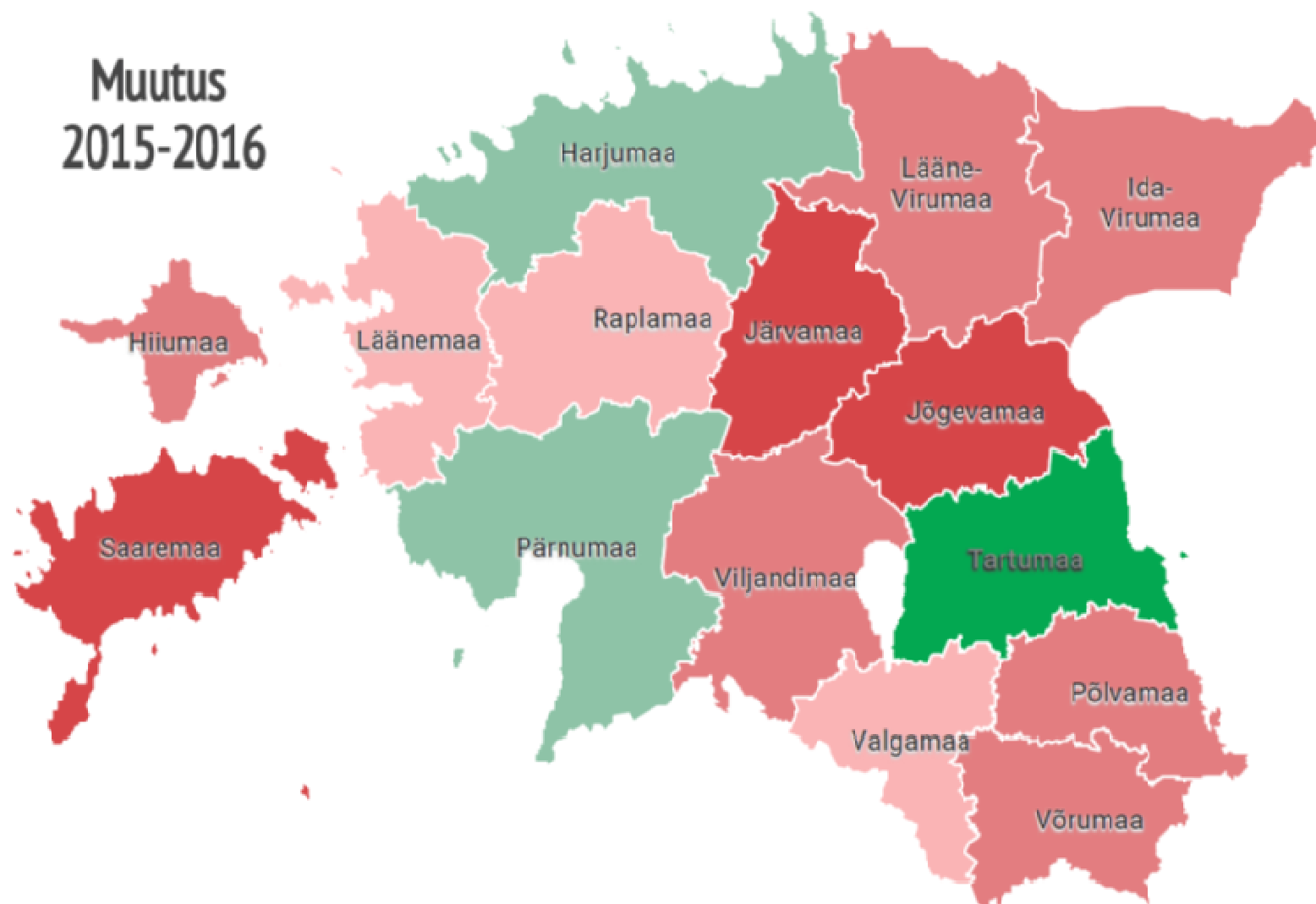
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Järva maakond	68,6	69,8	72,9	72,9	74,3	73,3	70,6	71,1	70,2	71	59	65,1	68,3	61,1	59	65,4	67,5	68,4	64,4	62,9	60,1	57,5
Lääne-Viru maakond	74,8	74,1	69,7	69,7	70,9	72,7	70,3	72,8	68,2	67,8	69,8	65,4	69,5	68,6	67,4	71,6	71,4	72,1	64,5	65	63,9	62,5
Pärnu maakond	79,5	79,3	80,8	84,1	80,7	82,3	83,7	78,8	74,4	72,7	76,8	74,6	76,8	72,2	69,2	68,2	67,6	65,9	63,9	62,7	66,3	66,6
Saare maakond	73	73,3	69,9	70,2	70,5	70,4	70	69,2	69	69,5	75,6	73,2	74,9	79,8	72,2	92,7	72,1	69,9	63,6	62	62,9	60,7
Tartu maakond	93,4	94	92,2	90,1	88,9	85,3	86,7	86,2	89,7	87,1	88,5	87,8	89,4	98,3	88,6	88	85,1	85,4	85,5	87,8	91,3	94
Viljandi maakond	62,8	63,8	60,3	59,9	59,6	59,4	57,7	59,4	57,6	55	59,4	56,6	58,7	57	57,4	64	64,5	65	65	66,1	64,9	63,6

■ Teenused*	70,5	77,6	70,2	64,2	61,8	59,2	57,2	56,6	53,4	53	52,3	51,9	49,4	49	48,6	48,2
■ Tööstus ja ehitus*	26,9	22	26,5	28,3	28	36,4	35,5	32,2	37,2	31	35,2	36,1	49,7	42,8	39,8	37,7
■ Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	2,6	0,4	3,2	7,4	10,1	4,5	7,3	11,1	9,4	15,9	12,5	12	1	8,2	11,6	14,1

Muutus 2015-2016

Kasv 2% ja enam

Kasv kuni 1%

Langus 2% ja enam

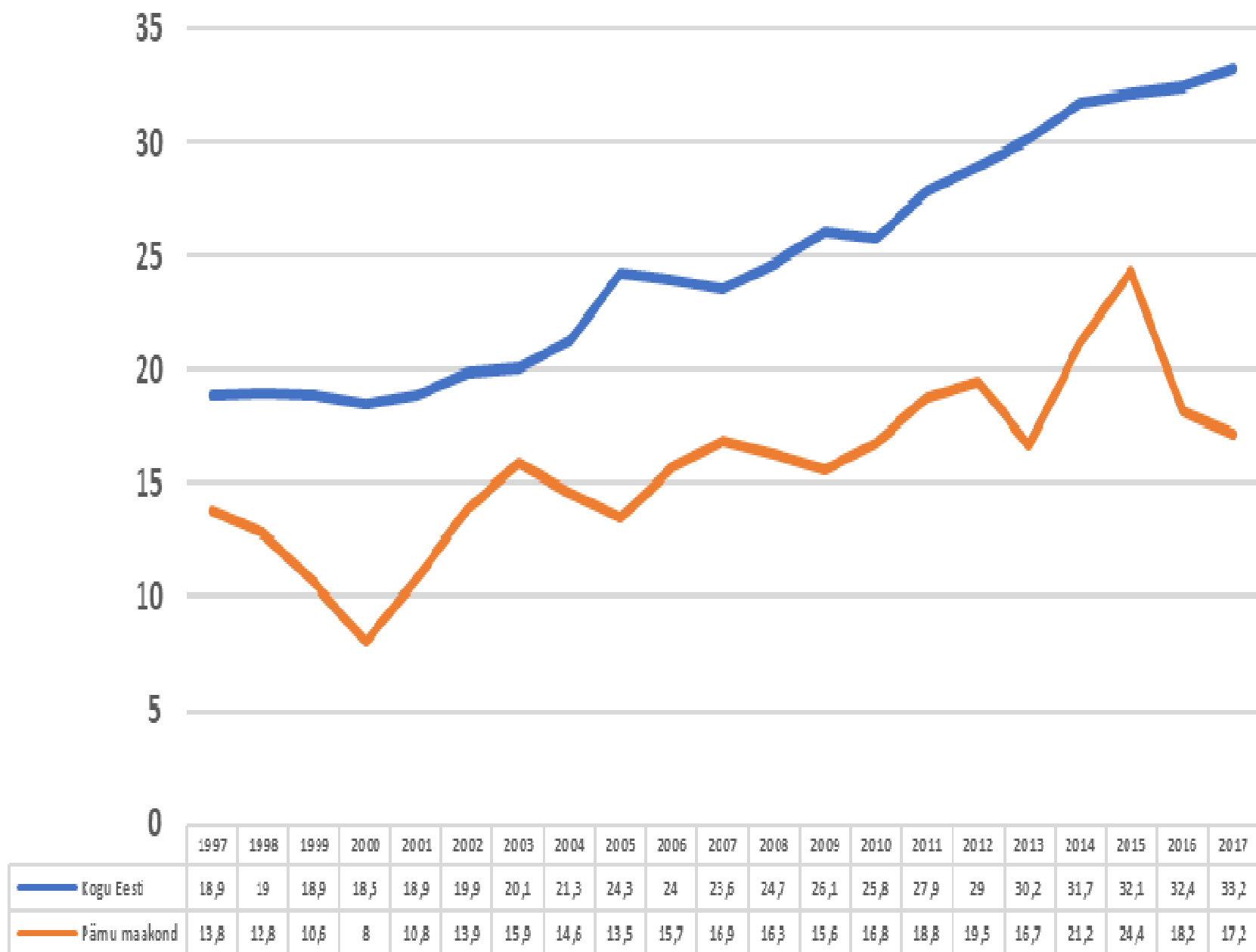
Langus kuni 1%

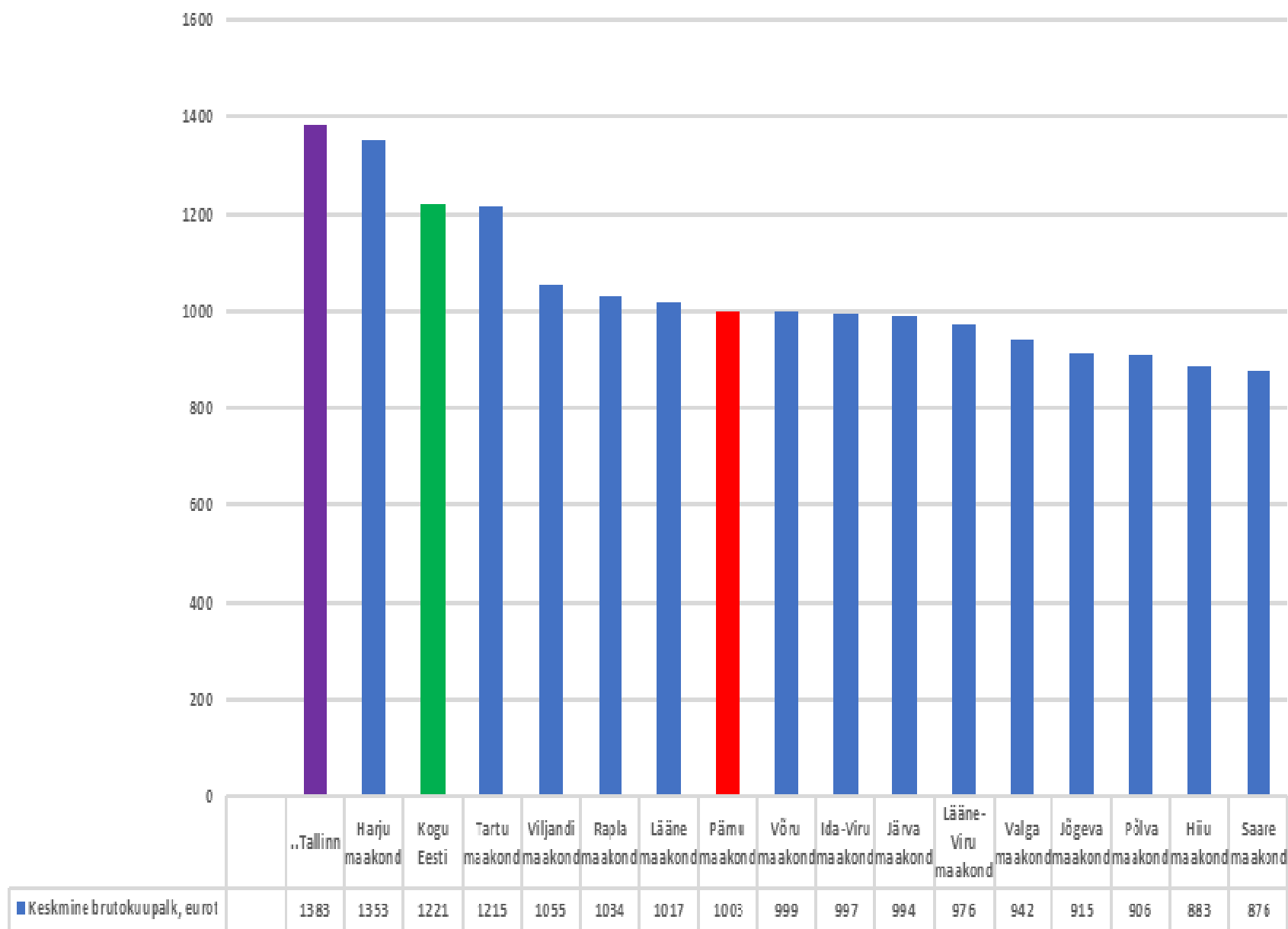
Langus kuni 2%

Arenguseire 7

Mõõdetavad indikaatorid ja soovitavad tulemusväärtused

- Kõrgharidusega inimeste osakaal tööjõust: vähemalt Eesti keskmisel tasemel (2009. a – 15,7% Pärnumaal ja 25,7% Eestis; 2013. a – 16,7% Pärnumaal ja 30,2% Eestis; 2017. a 17,7% Pärnumaal ja 33,2% Eestis)
- Keskmine palk: Eestis 3. kohal (2010. a kvartalis – 3. kohal; 2014. a III kvartalis – 4. kohal; 2018. a II kvartalis – 8. kohal)
- Majutatute ööbimiste arv aastas: 1,2 mln ööbimist aastas (2009.a. – 627 621): 2013.a. – 730 707 ööbimist, 2017. a – 860 742 ööbimist)

Arenguseire 8

Keskkonnahoid:

Mõõdetavad indikaatorid ja soovitud tulemusväärtused

- Nõuetele vastava veega varustatud majapidamiste osakaal: 100%
- Puhastatud heitvete osakaal: 90% (sh reoveekogumisaladel 100%)
- Sorteeritavate jäätmete osakaal: 70%
- Korraldatud jäätmeveo süsteemi haaratud majapidamiste osakaal: 97%

Arenguseire 9

Tehniline taristu ja ühistransport:

Mõõdetavad indikaatorid ja soovitavad tulemusväärtused

- Tolmuvaba kattega teede osakaal maakonnas: 70%
(riigimaanteed osas vastav seis 64% 2013. a; 68% 2017. a)
- Kergliiklusteed Pärnu linnas ja lähiümbruses välja ehitatud: min. 52 km (2014. a – katkendlik võrk)
- Rahvusvaheliste regulaarlennuliinide sihtkohtade arv Pärnust: 3 (2014. a – 0; 2018. a – 0)
- Toimiv maakonda läbiv kiirraudteeühendus: 1
- Toimiv Pärnu linna ja lähiümbruse ühtne ühistranspordisüsteem: 100% (eeldusena on maakonna ühistranspordikeskus 2014. a)

Arenguseire 10

Mõõdetavad indikaatorid ja soovitavad tulemusväärtused

- Toimiv multifunktsionaalsete väikesadamate toimiv võrgustik maakonnas: 9 väikesadamat (Virtsu, Varbla, Värati, Munalaiu, Manija, Kihnu (Suaru), Pärnu, Võiste, Jaagupi) (2014. a katkendlik)
- Pärnu reisisadamast rahvusvaheliste regulaarühenduste arv: 1 (2014. a – 0; 2018. a – 0)

Kiirstatistika: EL struktuuritoetused 2004 – 2018 maakondade lõikes

Allikas: Rahandusministeerium, seis 13.12.2013 / 01.08.2018 Märkus: Lisaks on üleriigilised projektid - kokku 2122.

Maakond	Rahvaarv rahvastiku- registri järgi (01.01.2013)	Rahvaarv rahvastiku- registri järgi (01.01.2018)	EL struktuuritoetusi kokku – seis 01.08.2018				
			Toetuste kogusumma, mln €	Toetusi elaniku kohta, € (01.01.2018)	Koht (koht 13.12.2013)	Projek- tide arv	Enim toetust saanud valdkond maakonniti (osatähtsus toetustest maakonnas, %)
Harju	573 205	610 468	2549,980 931	4177	12. (4.)	19 043	Transport (32,4%)
Hiiu	10 030	9580	105,754 364	11 039	2. (12.)	272	Transport (61,7%)
Ida-Viru	159 222	142 562	602,338 482	4225	11. (6.)	2509	Keskkond (33,4%)
Jõgeva	33 610	29 544	148,264 792	5018	9. (10.)	754	Sotsiaalkaitse ja tervis (31,9%)
Järva	33 223	31 082	260,498 364	8381	3. (2.)	995	Sotsiaalkaitse ja tervis (29,3%)
Lääne	26 576	21 174	255,056 687	12 045	1. (11.)	1179	Transport (33,8%)
Lääne-Viru	63 571	60 694	344, 862 148	5682	6. (5.)	1541	Keskkond (26,7%)
Põlva	30 036	25 655	100,180 919	3905	14. (15.)	739	Sotsiaalkaitse ja tervis (35%)
Pärnu	87 745	87 681	459,791 934	5244	7. (7.)	2389	Keskkond (26%)
Rapla	36 011	33 774	133, 862 808	3963	13. (14.)	747	Keskkond (29,3%)
Saare	35 229	33 925	200,853 657	5921	5. (3.)	933	Transport (48,9%)
Tartu	149 495	154 819	1054,114 933	6809	4. (1.)	6601	Teadus (21,7%)
Valga	32 753	29 571	112,770 686	3814	15. (8.)	670	Sotsiaalkaitse ja tervis (29,4%)
Viljandi	51 227	47 563	240,665 361	5060	8. (13.)	1542	Sotsiaalkaitse ja tervis (28%)
Võru	36 403	36 897	172,021 520	4662	10. (10.)	1019	Regionaalareng (27,7%)
Eesti	1 358 336	1 354 989	7203,867 382	5317		28 832	

Ambitsioonid

Maakondade jagunemine klastrite järgi:

Tüüp 1 – tulevad toime: Harju, Tartu

Tüüp 2 – Harju keskmised: Hiiu, Järva, Lääne, Lääne-Viru, **Pärnu**, Rapla, Saare, Viljandi

Tüüp 3 – vajavad tõsist järelaitamist: Ida-Viru, Jõgeva, Põlva, Valga, Viljandi.

Väljakutse: kuidas tõusta esimesse gruppi?

Allikas: Siim Krusell, „Piirkondlik areng Eesti regionaalarengu strateegia ja elukvaliteedi näitajate valguses“. Eesti piirkondlik areng 2012, www.stat.ee

Pärnumaa visioon 2035+

- **Pärnumaa on Euroopa ühes dünaamilisemas piirkonnas – Läänemere ruumis - paiknev tuntud ja hinnatud regioon, mille edu põhineb haritud, ettevõtlikel, tervist ja elukvaliteeti väärtustavatel elanikel.**
- **Pärnu maakond on kõrge elukvaliteediga parim paik eneseteostuseks - elamiseks, õppimiseks, töötamiseks, laste kasvatamiseks ja puhkamiseks.**

Tänan tähelepanu eest!
Jõudu tööle meile!